

Ytringsfriheden til discussion – igen!

Attentatet mod Lars Hedegaard har givet ny debat om et vigtigt emne.

Af Lene Els, ejer af Els-Com og ekstern lektor på CBS og SDU

Efter at have set Deadline på DR2 sidder jeg tilbage med stor undren.

Et af aftenens emner var attentatet på Lars Hedegaard, og i studiet var Lasse Rimmer og Mikael Rothstein for at diskutere dette. Mikael Rothsteins udgangspunkt er, at Lars Hedegaard, via sine meget kontroversielle ytringer angående muslimer, i en eller anden grad selv er ansvarlig for det hændte.

Jeg er fuldstændig målløs – men har naturligvis hørt synspunktet fremsat i andre forbindelser. Hele debatten gik ud på, at det naturligvis ikke er acceptabelt at forsøge at likvidere mennesker p.g.a. ytringer, MEN at MR godt kan forstå, at disse ytringer kan virke meget hårdt, ja faktisk ligeså hårdt som fysisk vold, på visse mennesker.

Som Lasse Rimmer ganske rigtigt fremhævede er dette ”men” overordentlig problematisk, ja, jeg vil gå så langt som til at kalde det helt uacceptabelt.

Det er jo to helt forskellige diskussioner, som slet ikke bør blandes sammen.

Den ene diskussion handler om ytringsfriheden, som for mig er uangribelig. Ytringsfriheden er krumtappen i vores demokratiske samfund. Uanset hvor uenige vi er i retorikken, kan det aldrig blive i orden at skyde et menneske p.g.a. meninger PUNKTUM.

Vi havde samme diskussion i forbindelse med Muhammed-krisen, hvor Kurt Vestergaard tegnede de meget omtalte Muhammed-tegninger i nærværende avis. Resultatet var også dengang et angreb på tegneren, og yderligere er JP af flere omgange blevet truet. I stedet for at støtte op omkring ytringsfriheden, har medierne, måske nok med Politiken i spidsen, lagt bånd på sig selv og hinanden for at undgå represalier fra mennesker, som har et helt andet forhold til ytringsfriheden, end Danmark bryster sig af.

Den anden del af diskussionen er, hvordan vi forvalter vores ytringsfrihed. Det er absolut en diskussion værd. Jeg har ofte brugt Muhammed-krisen i undervisningssammenhænge med internationale studerende (inkl. Muslimer), hvor jeg har startet seancen med at hævde, at jeg synes at det var en super idé, at JP i sin tid tog diskussionen op. Om det var den rigtige måde de gjorde det på, vil jeg ikke tage stilling til, men at JP havde ret til det er indiskutabelt. Som regel er de studerende målløse over, at jeg kan finde på at sige min mening på den måde (jeg gør det naturligvis for at få dem til at tage del i diskussionen). Jeg går så videre og forklarer, at jeg rent faktisk mener, at vi i den grad mangler diskussionen – ikke blot for danskernes skyld, men i lige så høj grad for de velfungerende indvandreres skyld. De har nemlig ofte valgt Danmark p.g.a. ytringsfriheden, som ikke findes i deres eget land.

I 90'erne var jeg vidne til en lærer på Niels Brocks handelsskole, som ikke turde eksaminere eleverne, fordi hun var bange for represalier bagefter. På Tietgenskolen i Odense oplevede jeg, at vi havde op til 25% fremmede (en stor del af disse muslimer) i hver klasse – her blev det nærmest til omvendt diskrimination - vi kunne ikke så meget som bede dem om at sætte sig ned uden at de trak "racismekortet". Vi har simpelthen aldrig taget diskussionen om, hvordan vi takler det heterogene samfund, som vi bevæger os hen imod. De velfungerende udlændinge som jeg har kontakt med efterspørger alle som en nogle grænser for hvordan man skal opføre sig, hvis man vil opholde sig i Danmark. Det går nemlig i høj grad ud over dem, når et fåtal ikke kan finde ud af at opføre sig ordentligt.

Den tredje del af diskussionen handler om hvordan sproget kan bruges som vold (som Rothstein rigtigt hævder). Det er jeg helt enig i, ligesom jeg også er enig i, at selv om ytringsfriheden er en ret, har man en moralsk forpligtelse til at overveje, hvordan man forvalter den. Det gælder dog ikke kun i "udlændingedebatten", her kan vi roligt gå helt ned i børnehaven og undersøge det sprog, som børnene bruger overfor hinanden. Når vi taler om rådt sprog, som fungerer som en form for vold, kan vi se på det aktuelle emne

om mobning. Rigtig meget mobning i folkeskolen foregår verbalt, og er vel nok lige så skadeligt som fysisk mobning, så jeg synes bestemt det er en relevant diskussion, men den er for mig at se langt mere omfattende og fuldstændig uafhængig af anslaget mod Lars Hedegaard.